



## **O'ZBEKISTONDA AGROTURIZMNING RIVOJLANISH ISTIQBOLI**

**Ergasheva Umida Asad qizi**

Termiz muhandislik va agrotexnologiyalar

Universiteti talabasi

Email: [umidaasadovna77@gmail.com](mailto:umidaasadovna77@gmail.com)

Tel: 999433036

**Аннотация:** В данной статье рассмотрены основные положительные стороны и потенциальные возможности развития агротуризма в Узбекистане. Выбор и актуальность темы обусловлены необходимостью определить основные преимущества развития агротуризма для Узбекистана.

**Ключевые слова:** агротуризм, агротуризм, экологический туризм, зеленая экономика, рекреационный туризм.

**Abstract:** this article discusses the main positive aspects and potential opportunities for the development of agrotourism in Uzbekistan. The choice and relevance of the topic is based on the need to determine the main advantages of the development of agrotourism for Uzbekistan.

**Key words:** agrotourism, agricultural tourism, ecological tourism, green economy, recreational tourism.

Hozirgi vaqtda dunyoning ko'plab mamlakatlarida ommabop va talabga ega bo'lgan xizmatlardan biri bu sayohatlarni tashkil etishdir. Zamonaviy dunyoda turizm sanoati muhim o'rin tutadi va xorijiy sayyohlarni eksport qilish orqali ko'pchilik mamlakatlar uchun asosiy daromad manbai hisoblanadi. Aynan turizmning daromadliligi uni mezbon mamlakatlar uchun ajoyib jozibador qiladi. Turizm turlari xilma-xil bo'lib, ko'rsatilayotgan xizmatlar hajmi, xizmat ko'rsatish sifati va boshqalar bilan farqlanadi. Ammo har bir mamlakatda sayyoh o'zining sayohat qilish istagini qondira olmaydi. Bu nafaqat tabiiy va ob-havo sharoiti, infratuzilmaning rivojlanishi (yo'llarning mavjudligi), balki davlatning iqtisodiy rivojlanishi bilan ham bog'liq. Fransiya, Italiya, Turkiya va AQShning turizm sohasi yetakchilari uchun turizmdan olingan daromadlar iqtisodiyotga katta hissa qo'shayotgan





bo'lsa, mamlakatimiz 2022 yilda Qozog'istonda 2021 yilda turizmdan tushgan 117 ta daromaddan 66-o'rinni egalladi umumiy YaIMning 2% dan kamiga [1,3,6,].

O'zbekiston turizmni rivojlantirish uchun ulkan salohiyatga ega. O'zbekiston hududi ko'plab tabiiy resurslarga, biologik (turli xil o'simlik va hayvonot dunyosi bilan ifodalanadi), suv (ko'l va daryolar), madaniy (xalq yoki qishloq hududlari mahalliy aholisining madaniy an'ana va urf-odatlarini), shuningdek tabiiy landshaftning xilma-xilligi sifatida (tog'lar, o'rmonlar, dalalar, daryolar va ko'llarni ifodalaydi). Bu resurslarning barchasi mamlakatimizda agroturizmni rivojlantirish uchun sharoit yaratmoqda. [5]

Qishloq aholisining 38,2 foizi va qishloq xo'jaligi yerlarining 80,7 foiziga ega O'zbekiston uchun agroturizmni rivojlantirish eng istiqbolli bo'lishi mumkin. Agroturizm - bu sayyohlarning chorva mollarini parvarish qilish, qishloq xo'jaligi ekinlari yetishtirish va qishloq hayotining o'ziga xos xususiyatlari bilan tanishish bo'yicha o'ziga xos tajribaga ega bo'lish maqsadini ko'zlagan qishloq xo'jaligi faoliyati va turizmning qishloq joylarida uyg'unlashuvidir. Mamlakatimiz hududida qishloq xo'jaligi shaharchalari va qishloq xo'jaligi ob'ektlari kabi agroturizm ob'ektlarini kamdan-kam uchratish mumkin, ammo chet elda ular juda keng tarqalgan. Shu bois ularning yaratilishi nafaqat mahalliy sayyohlarni, balki xorijliklarni ham jalb qilish uchun ajoyib imkoniyatdir.

Agroturizm etnik, gastronomik, ekologik va shifo turizmi bilan chambarchas bog'langan turizmning faol turidir. Xorijiy mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, agroturizm ko'pincha qishloq hayotiga sho'ng'ib, shahardan olisda joylashgan fermer xo'jaliklariga bir yoki bir necha kun davomida tashrif buyurish, turistning qishloq xo'jaligi ishlarining ayrim turlarini bajarishi, mahsulot yetishtirish, hosil yig'ishtirib olish, mahsulotlarni tatib ko'rish, demakdir. va hokazo. Bularning barchasini mamlakatimizda amalga oshirish mumkin. Turizmning ushbu turini rivojlantirish qishloq joylarda, ayniqsa, mavsumdan tashqari ishsizlik muammosini qisman hal qilishga yordam beradi. Mahalliy ma'muriyatlar uchun ham turizmning bu turi qishloq aholisining imidji va iqtisodiy ahvolini yaxshilashga yordam beradi. Agroturizm zamonaviy turizm modelidan foydalanish sharoitida mahalliy aholi madaniyatini saqlab qolishga xizmat qiladi. [2]





Sayohatchilar uchun qishloq xo'jaligi turizmining yana bir jozibador xususiyati shundaki, bu tur ekoturizmga o'xshaydi. Atrof-muhitning ifloslanishi ortib borayotganligi sababli, odamlar ekologik toza joylarda dam olishga intiladi.

O'zbekistonning so'nggi yillarda iqtisodiy siyosati yo'naltirilgan yashil iqtisodiyotga agroturizm ham salmoqli hissadir. Yashil iqtisodiyot yer, suv va energiya resurslaridan oqilona, ehtiyotkor va samarali foydalanishni nazarda tutadi. Suv iste'molini kamaytirish maqsadida sug'orish uchun shamol va quyosh energiyasidan foydalanish qishloq xo'jaligida erkin foydalanish mumkin, bu agroturlarda tashrif buyurish va yashash uchun ob'ekt sifatida ishlatiladi. Agroturlar zamonaviy tendentsiyalarga mos kelishi, ijtimoiy tarmoqlar sayyohlarning yashil iqtisodiyot va ekologik toza sayohatlar haqidagi xabarlarini, bloglari va xeshteglari bilan to'ldirilganligi sababli barcha mamlakatlarda mashhur.

Agroturizmni rivojlantirish oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqaruvchi va yetkazib beruvchi mahalliy aholiga organik mahsulotlarni sotishni ko'paytirishga yordam beradi. O'zbekiston hududida ko'plab qishloq xo'jaligi korxonalarini - fermer xo'jaliklari mavjud bo'lib, bu sayyohlar uchun uy hayvonlarining turli turlari bilan tanishish va ularni parvarish qilishning ayrim jarayonlarida ishtirok etish uchun ajoyib imkoniyatdir. Hayvonlarni boqish va yurish jarayonini o'z ichiga olishi mumkin bo'lgan hayvonlarga g'amxo'rlik qilishdan tashqari, otlar va tuyalarga minish asoslarini o'rgatish, rastalar va yaylovlar joylariga tashrif buyurish ham mumkin.

Bu nafaqat hayvonlarni saqlash an'analarimizni ko'rsatibgina qolmay, balki sayyohlar uchun qiziqarli va faol dam olishni chorvachilik mahsulotlaridan milliy taomlar tayyorlash va ularni tatib ko'rish (gastronomik turizm) bilan uyg'unlashtiradi. Bunday turlar turistlarni jismoniy soliqqa tortish uchun mo'ljallanmagan, faqat o'zlari uchun qishloq hayotini boshdan kechirish va shahar hayotidan tanaffus qilish imkoniyatini beradi. [5]

Ekin fermalari sayyohlar uchun qiziqarli bo'lishi mumkin. O'zbekistonda g'alla, moyli, yem-xashak ekinlaridan tashqari go'zal bog'lar, issiqxona xo'jaliklari, poliz ekinlari ham bor. Bunday fermer xo'jaliklarini ekologik sug'orish va dehqonchilikka yo'naltirish, ekologik toza mahsulotlar yaratish sayyohlar e'tiborini tortishga xizmat qiladi. Bunday





joylarda sayyohlar o'simliklarni parvarish qilishda ishtirok etishdan tashqari, ularni sinab ko'rishlari ham mumkin. Mamlakatimizda toza va ekologik kosmetika liniyasini yaratish yoki an'anaviy tibbiyotda qo'llanilishi mumkin bo'lgan ko'plab dorivor o'simliklar mavjud. Dorivor o'tlar yetishtiriladigan qishloq xo'jaligi fermasiga tashrif buyurish, so'ngra mahsulot sotib olish sog'lig'ingizni yaxshilash va an'anaviy tibbiyot bo'yicha bilimingizni kengaytirishning ajoyib usuli hisoblanadi. Qishloq turizmini ko'llar va daryolar qirg'oqlarida lagerlar (chodirlarda dam olish), tog'lar va tekisliklarda ot minish bilan birlashtirish ham mumkin.

#### **ADABIYOTLAR:**

1. O'zbekiston Respublikasi Turizmni rivojlantirish davlat qo'mitasi materiallari.
2. O'zbekiston Respublikasi Qishloq xo'jaligi vazirligi hisobotlari.
3. Dunyo turizm tashkiloti (UNWTO) ma'lumotlari.
4. Shakarov, I. (2020). "Agro Turizmning iqtisodiy va ijtimoiy ahamiyati". Tashkent: O'zbekiston Milliy universiteti.
5. Karimov, F. (2019). "O'zbekistonda qishloq turizmi: rivojlanish istiqbollari". Samarkand: Samarkand Davlat universiteti.

